

A magyar cserkészlet értékei

Értékeink a cserkészlet meghatározásából, az alapelveiből és a céljából, a módszereiből fakadnak. Azonban hozzátesz még sok dolgot a múltunk, a hagyományaink és azok az értékek, amelyek máshonnan kerülnek látókörünkbe, de magunkénak tartjuk.

Mindezek összegzésére eddig nem szántunk időt, bár több helyen megjelentek már ennek az igénynek a csirái, és esetenként helyi szinten születtek válaszok is. Nem egy halott lista összeállítása a célunk, hanem egy élő, bővíthető és mindennapjainkat meghatározó értékcsomag megalkotása.

A Stratégiai Tervező Bizottság 1. füzetében megjelent ábra igen sokat segít, hogy átlássuk, mi is az érték. Azonban könnyebb, ha a szavakat egy-egy csoportba rendezzük, és azt megmagyarázzuk.

Meghatározásunkból fakadóan értéknek tartjuk az **önkénstességet** és a **vállásosságot**. A nevelésünkkel értékeket akarunk megmutatni, és a nevelésünk által olyan egyénekkal akarjuk a világot gazdagítani, akik felismerik az értékeket, és azok mentén élnek életüket. Nevelő mozgalomként értékünk a **nevelés**, az **önnevelés**, és az ezekből fakadó **fejlődés**.

Alapelveink szerint értéknek tartjuk a **kötelességteljesítést**. A kötelességteljesítést, amely megköveteli a **személyes istenkapcsolatot**, az ebből fakadó meggyőződésen alapuló hitet és erkölcsös életvitelt; az **embertársainkkal és a környezetünkkel** (térben és időben egyaránt) **összekötő kapcsolatok** ápolását és abban cselekvő szerepvállalásunkat; valamint **önmagunk** helyes megítélését, fejlesztését és szeretetét. Önmagunkkal szembeni kötelességeink éppen olyan fontosak, mint azok a kötelességek, amelyeket mások (Isten, embertársaink, környezetünk) felé teljesítendőnek gondolunk. Ez a kulcsa az önálló, értékeket hordozó személyiségnek. Ne feledjük a Szentírás tanítását: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!”

A cserkészlet módszer, mint a nevelésünk eszközei, szintén értékeket hordoznak. Ezek azok az értékeink, amelyek alapján el tudjuk dönteni, hogy egy csoport cserkész-e, vagy sem. Ezek az értékeink a **kisközösségi (örsi) rendszer** (a megtartó közösség; közösségi élet megélése és ránevelés); a **fogadalom és a törvények** (tudatos életvitelre nevelés); a **cselekvés általi tanulás** (önállóság); a **folyamatos és ösztönző, vonzó és hasznos programok főként a természetben**; és a **magyar kultúra ápolása különös tekintettel népi hagyományainkra**.

Az eszményi cserkész az, aki a törvényeinkben és a fogadalmunkban megfogalmazottakat valóra váltja. Minden nap újra kezdjük a küzdelmet, hogy olyanná váljunk, hogy a napunk minden percében cserkésznek lehessünk. Az egyes kulcsszavak mögött több dolog is előkerül, esetenként többször is. Ezek, a törvényekben megfogalmazott értékek, a törvényeink sorrendjében a következők:

Becsület – igazmondás, tartást ad, kiállás, értékvezérelt életvitel, példaadás.

Kötelességteljesítés – hagyománytisztelet, nyitottság (emberek és értékek), a kapott dolgok megvizsgálása, elfogadás, megbocsátás, hasznára legyünk a környezetünknek, önzetlenség, a szeretet tevékeny megélése, a családi életre nevelés és a család értékeinek tisztelése, a nemi identitás tudatos vállalása, a másik nem tudatos tisztelése, felelősség a magyarságért, hagyományunk és múltunk, földrajzi-, közösségi-, történelmi gyökerek.

Segítőkészség – elfogadás, megbocsátás, empátia, hasznára legyünk a környezetünknek, önzetlenség.

Testvériség – hitelesség, tisztelést, a kapott értékek továbbadása mások felé, példaadás.

Lovagiasság – hitelesség, tartást ad, értékvezérelt életvitel, tisztelést mások iránt, egészséges életmód, a kapott értékek továbbadása mások felé, példaadás.

Természetszeretet – tisztelést a világ iránt, egészséges életmód, a kapott dolgok megvizsgálása, elfogadás, hasznára legyünk a környezetünknek, példaadás.

Engedelmesség – hitelesség, tartást ad, tisztelést mások iránt, példaadás.

Vidámság – és meggondoltság, tiszta öröm és örömszerzés, példaadás.

Takarékosság – idő, pénz, energia, stb., példaadás.

Tisztaság – testi és lelki tisztaság, erkölcsösség, példaadás.

Ugyanilyen fontos a fogadalmunkban, amely egy **elkötelezettség** kimondását jelenti, megfogalmazott értékek:

Kötelességteljesítés és segítőkészség, amelyet fentebb már kifejtésre került.

Törvénytartás – hitelesség, tartást ad, értékvezérelt életvitel, tisztelet a vezetettek iránt, egészséges életmód, a kapott értékek továbbadása mások felé, példaadás.

A cserkészetben nevelésünkkel nem egy-egy életterületet vagy tudást fejlesztünk, hanem az **egész embert** (nyitottak és befogadóak vagyunk a világra, és hozzásegít az egyéni képességek legteljesebb kifejlesztéséhez). A cserkészet egy **folyamatos önképzést követelő életmodell**, amely az elköteleződéstől az elköteleződés teljes megszégésig, vagy a halálig tart.

Budapest, 2008. március 25.

Solymosi Balázs cst.
országos vezetőtisz